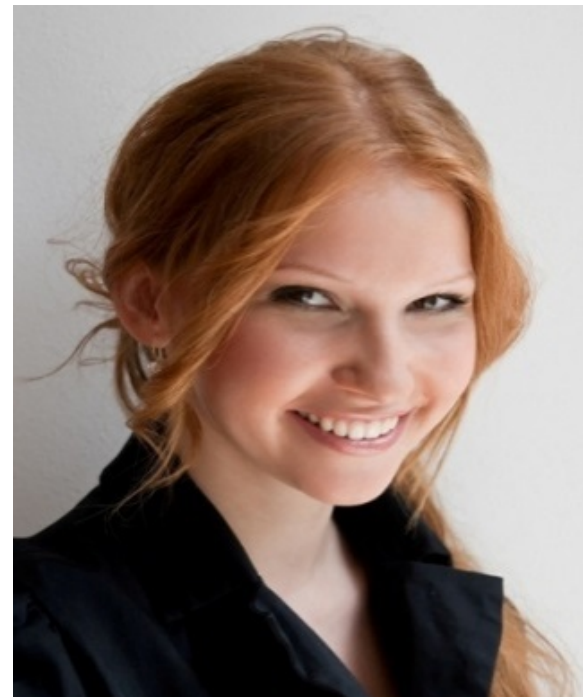

CIEĽAVEDOMOSŤ, PRACOVITOSŤ A ŠIKOVNOSŤ SÚ VLASTNOSTI, KTORÉ VYSTIHUJÚ ELIŠKU GUNIŠOVÚ, INTERNÚ DOKTORANDKU MASARYKOVEJ UNIVERZITY V BRNE

Magdaléna Barányiová¹

Autorka pôsobí ako doktorandka na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, na Fakulte stredoeurópskych štúdií, odbor Hungarológia.

Eliška Gunišová sa narodila 15. augusta 1989 v Žiline. Vysokoškolské štúdium absolvovala na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, Fakulte stredoeurópskych štúdií, Ústave stredoeurópskych jazykov a kultúr. Už v rámci štúdia sa aktívne zapájala do súťaží, resp. študentských konferencií. Spomeniem napr. ŠVOČ (odbor kulturoológia) – fakultné kolo v roku 2011, kde sa umiestnila na 1. mieste; SOČ (odbor história) – celoslovenské kolo v roku 2006, kde získala 4. miesto. Literatúra – „Poznaj svoje mesto Žilinu“ – literárna súťaž – 2. miesto (2006). V rámci týchto súťaží vystúpila s príspevkami týkajúcimi sa slovanských dejín. Záujem o československý a český film zužitkovala na študentskej vedeckej odbornou-umeleckej činnosti (2012), kde sa umiestnila na 1. mieste. Po úspešnom zvládnutí štátnic a obhajoby diplomovej práce jej v roku 2012 bol udelený titul Mgr. Toto obdobie je krásne, no zároveň ťažké pre každého končiaceho študenta, kedy nastáva dilema, „akým smerom sa bude môj život uberať“? Istá etapa života u každého študenta končí a prichádza nová, doposiaľ neznáma. Eliška Gunišová po absolvovaní úspešného prijímacieho konania na Masarykovu univerzitu, Filozofickej fakulty, v programe *Teorie a dějiny slovanských literatur*, v roku 2012 nastupuje ako interná doktorandka. Táto skutočnosť výrazne ovplyvnila jej profesijné napredovanie. V rokoch 2011

¹Mgr. Magdaléna Barányiová, Fakulta stredoeurópskych štúdií, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
E-mail: baranyiovamagdalena@gmail.com

a 2014 absolvovala Letnú školu slovanských štúdií v Prahe. V rámci pedagogickej činnosti vedie semináre: *Slovenská literatúra 20. a 21. storočia, Slovenské filmové adaptácie*. Aktívne sa zúčastňuje medzinárodných vedeckých konferencií a to nielen na Slovensku, ale i zahraničí. Spomeniem napríklad (International Scientific Conference for Ph.D. students of EU countries, London: CER 2015 – Comparative European Research; medzinárodná konferencia *České, slovenské a československé dejiny X na Univerzite Hradec Králové* v roku 2015, medzinárodná konferencia *Střední Evropa: včera a dnes* na Masarykovej univerzite v roku 2014; medzinárodná vedecká konferencia *Literárne akcenty II* na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre v roku 2014; medzinárodná vedecká konferencia *Česká literatúra a film* na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre v roku 2013; česko-slovenská konferencia *Dominik Tatarka v souvislostech světové kultury (jazyk – styl – poetika – politika)* na Masarykovej univerzite v roku 2012. Popri pedagogickej a vedeckej činnosti pôsobí i ako výkonná redaktorka stredoeurópskeho časopisu pre vedu a literatúru *Proudy*.

Mohli by ste v úvode priblížiť obsah Vášho vedeckého zamerania?

Moje pomerne široko zamerané magisterské štúdium a rovnako široké vedecké záujmy zapríčiňujú, že nedokážem byť úplne „verná“ iba jednej špecificky vymedzenej téme a počas svojho štúdia som sa venovala hneď niekoľkým. Gro môjho výskumu tvoria genologické sondy do tvorby slovenskej autorky Terézie Vansovej, ktoré sú súčasťou prípravy mojej dizertačnej práce. Terézia Vansová je pozoruhodná autorka, ktorá je, žiaľ, verejnosti známa predovšetkým ako autorka sentimentálne ladenej literatúry. Jej tvorba má však aj menej známu a odborne málo prebádanú stránku. Vansová je nesmierne novátorská zo žánrového hľadiska, pričom tento aspekt jej tvorby je špecifikom, ktorý by sme spoločne s mojou školiteľkou, profesorkou Vierou Žemberovou, chceli analyzovať a predstaviť v rámci komplexnejšej a ucelenejšej výskumnej práce.

V slovenskej literatúre však neostávam iba pri Vansovej a období, v ktorom autorka tvorila. Aktívne sa venujem sa i druhej polovici 20. storočia a 21. storočiu, čo sa prelína i s mojou viac-menej srdcovou záležitosťou, ktorou sú slovenské filmové adaptácie literárnych diel, čo je téma, ktorej sa na Filozofickej fakulte MU už od prvého ročníka doktorandského štúdia venujem aj v rámci vedenia vlastného kurzu.

Čím ste chceli byť, keď ste bola malá, resp. čo Vás priviedlo k záujmu o literárnu vedu?

Nikdy som nebola pevne rozhodnutá pre svoje budúce povolanie. Pozitívny vzťah k literatúre som mala vďaka zanietenej vyučujúcej slovenskej literatúry na gymnáziu, ktorá svojimi znalosťami, ale i inovatívnym prístupom k výučbe dokázala študentovi na hodinách dokonale vysvetliť jednotlivé súvislosti a následne v ňom prebudiť záujem o samotné čítanie umeleckej literatúry. Univerzitné štúdium, a konkrétne štúdium na Fakulte stredoeurópskych štúdií v Nitre, mi literárny svet predstavilo v iných kontextoch. Na fakulte pracujú erudovaní vedci z celého stredoeurópskeho priestoru, čo neobmedzuje nazeranie na literatúru iba zo slovenskej perspektívy. V mojom prípade som si najviac odniesla z prednášok venovaných slovenským autorom tvoriacom mimo územie Slovenskej republiky, nadnárodným literárnym kontextom a presahom literárnych textov do filmových spracovaní, čo sú všetko témy, ktoré vo mne prebudili zvýšenú pozornosť, ktorá trvá dodnes.

Ktoré Vaše ďalšie pracovné úspechy považujete za významné?

Za svoj najvýraznejší úspech považujem, že som bola prijatá na doktorandské štúdium do zaujímavého študijného programu a na prestížnu univerzitu, akou Masarykova univerzita v Brne nepochybne je. Bol to môj sen a splnil sa mi. Počas magisterského štúdia to bolo určite ocenenie *Uznanie rektora*. V rámci štúdia som sa snažila aktívne zapájať do rôznorodých univerzitných aktivít a spolkov, ktoré ma obohatili o mnohé cenné skúsenosti. Samotný fakt, že si mojej aktivity všimlo i vedenie fakulty a univerzity ma však nesmierne príjemne prekvapil. Aktuálne sa teším zo zisku grantu na usporiadanie medzinárodnej vedeckej konferencie *Slovanský literární svět: kontexty a konfrontace*. Je to môj prvý projekt, v ktorom som hlavnou riešiteľkou. Je však samozrejmé, že bez výraznej podpory vedenia Ústavu slavistiky Masarykovej univerzity ako i pomoci kolegov by nebolo možné nič podobné usporiadať.

Môžete povedať niečo o Vašich najnovších záujmoch v oblasti výskumu? Na čom v súčasnosti pracujete?

Aktuálne mi najviac času zaberá práve príprava konferencie pre doktorandov. Podobné konferencie sú v súčasnej dobe čoraz populárnejšie a ja sa veľmi teším, že konferencia konkrétne zameraná na výskum doktorandov bude konečne aj u nás. Máme prihlásených účastníkov zo siedmich krajín, čo považujem za relatívny úspech, keďže sa jedná o pilotný

ročník. Nadväzovanie medzinárodných kontaktov je pre výskum neskutočne dôležité. Pevne verím, že sa konferencia splní svoje ciele, svojich účastníkov a divákov obohatí a stane sa každoročnou tradíciou. Popri konferencii plánujeme na Ústave slavistiky FF MU pod vedením jedného zo skúsenejších kolegov spoločný publikačný výstup v podobe kolektívnej monografie venovanej súvzťažnostiam politiky a jednotlivých slovanských literatúr. V auguste ma taktiež čaká štvortýždňový pobyt vo Varšave na *Letnej škole poľského jazyka a kultúry* a následne trojmesačný študijný pobyt v Krakove, kde verím, že budem mať možnosť nielen získať nové zahraničné kontakty, spoznať nové pracoviská, zlepšiť sa v poľskom jazyku, ale i obohatiť svoju dizertačnú prácu o poľské zdroje venované žánrovej problematike.

V súčasnosti pôsobíte ako interná doktorandka na Filozofickej fakulte Masarykovej univerzity aj napriek tomu, že vysokoškolské vzdelanie ste získali na Fakulte stredo európskych štúdií Univerzity Konštantína Filozofa. Bolo ťažké zvyknúť si na nové prostredie, pracovisko...?

Čiastočne áno. Prekvapivo však pre mňa nebolo problematické nové pracovisko, na ktoré som si zvykla bez problémov aj vďaka podpore a pomoci kolegov, ale samotný systém doktorandského štúdia, ktorý sa od slovenského podstatne odlišuje. Na jednej strane má doktorand v Českej republike výrazne väčšiu výskumnú voľnosť, väčšie príležitosti, ale i väčšiu zodpovednosť sám za seba. Doktorand v Českej republike je tak od začiatku prinútený samostatne hľadať možnosti ako sa zapojiť do rôznych projektov, vycestovať na zahraničné stáže a pobyty, vystúpiť na odborných konferenciách a publikovať výsledky svojej výskumnej práce. I keď to vyžaduje väčšie úsilie, viac času a určitú sebadisciplínu, je to určite dobrá príprava na eventuálnu ďalšiu odbornú či akademickú činnosť, ale i prínos do bežného života, ako môžem sama, z vlastnej skúsenosti, potvrdiť.

V čom vidíte zásadný rozdiel vo výskume v Českej republike oproti Slovensku?

Konkrétne rozdiely iste závisia od aktivít na jednotlivých pracoviskách. Z môjho subjektívneho pohľadu študenta – doktoranda je v Českej republike akási väčšia otvorenosť medzinárodnému výskumu. Univerzity, minimálne tá naša, výrazne podporujú medzinárodné aktivity. Pokiaľ ste skutočne schopný a dobrý v tom, čo robíte, nie je problém vycestovať do zahraničia na krátkodobý pobyt, na konferencie kdekoľvek na svete. Univerzita vám

s finančným zabezpečením cesty pomôže. Podľa mojich informácií sú na Slovensku tieto zdroje obmedzenejšie a pokiaľ nie ste zapojený v projekte, ktorý by danú mobilitu podporoval, tak ste často odkázaný na vlastné zdroje.

Rovnako vidím rozdiel aj možnostiach doktorandov realizovať od počiatku do konca vlastné výskumné či pedagogické iniciatívy. Napríklad na Slovensku prihlasujú a získavajú podporu na svoje projekty zväčša uznávané vedecké kapacity, v Českej republike však prichádza veľa projektov aj od mladšej generácie, čo je opäť vynikajúca príležitosť pre doktorandov. Povedala by som, že mladí vedci v Českej republike zároveň oveľa viac publikujú doma i v zahraničí, aktívne vystupujú na konferenciách, cestujú na dlhodobé, ale i krátkodobé stáže a s novými poznatkami sa vracajú na svoje stále pracoviská. Všetko to je samozrejme opätovne podmienené ambíciami a zručnosťami pracovníka/študenta ako i jeho jazykovou vybavenosťou.

Aká je Vaša vízia vzdelávania o 10 rokov? Máte nejaký sen, ktorý chcete uskutočniť?

Desať rokov je príliš dlhá doba. Aktuálne je mojím snom, ako snád' snom každého doktoranda, predovšetkým dokončiť a zdarne obhájiť dizertačnú prácu. Okrem samotného štúdia je tu vízia projektu zameraného na prezentovanie slovenskej kultúry v Českej republike. Zatiaľ sme vo fáze príprav, ak by sa však táto myšlienka pretavila do reality, verím, že by mohla aspoň čiastočne podporiť česko-slovenskú kultúrnu spoluprácu.

Máte v autorskej oblasti nejaký zatiaľ nenaplnený plán, ktorý by ste radi uskutočnili?

Myslím si, že na moje výraznejšie autorské vystúpenie zatiaľ nedozrel čas ani ja ako autor. V tomto ohľade verím na prirodzený vývin a snažím sa zvyšovať si svoje odborné kompetencie najmä v oblasti svojho vedeckého záujmu, aby prípadné výstupy mojej činnosti boli pre vedeckú obec prínosom či aspoň podnetom k diskusii. V tejto fáze svojho štúdia však oceňujem a nesmierne si vážim všetky možnosti publikovať v našich domácich periodikách, ktorých nie je málo. Len náš Ústav slavistiky FF MU vydáva 4 vedecké časopisy, popritom máme možnosť prezentovať svoje výsledky v rámci vedeckých konferencií, kolokvií či publikácií, ktoré vychádzajú ako výsledky rôznych projektov.

Odporučili by ste teda mladým ľuďom kariéru vedca?

Na podobnú otázku nie je možné dať jednoznačnú odpoveď. Osobne mi je známe, že doktorandské štúdium je vzhľadom k aktuálnej situácii na slovenskom trhu práce pomerne lákavou finančnou alternatívou pre čerstvých absolventov. To, čo sa však za samotným pôsobením vedca skrýva, musí zistiť každý sám. Je nutné si však uvedomiť, že táto cesta nie je taká ľahká, akoby sa na prvý pohľad mohlo zdať. Vedec v akejkoľvek oblasti musí zastávať hneď niekoľko funkcií, v ktorých musí i výrazne vynikať – musí byť dobrým manažérom, ktorý dokáže kreovať inovatívne projekty a zároveň dozeráť na ich priebeh a zabezpečovať ich úspešné ukončenie. Vedec musí byť i kvalitným pedagógom, ktorý dokáže študentom ponúknuť pútavé prednášky, odpovedať na ich otázky a viesť s nimi podnetné odborné diskusie. Popritom musí mať neustálu chuť sa vzdelávať a tvoriť. Neopomenuteľná je i potreba dobrej jazykovej vybavenosti vedca, a to často i v odbornej terminológii, aby dokázal svoj výskum prezentovať nielen na domácej pôde, ale i na konferenciách a vo vedeckých periodikách s medzinárodným významom. Kariéra vedca je výborná forma sebarealizácie, ktorá môže človeka veľmi obohatiť, a to o cenné skúsenosti, znalosti, kontakty i priateľov, no na druhej strane však kladie na človeka veľké nároky. Sama vidím, že byť skutočným vedcom je náročný „beh na dlhú trať“ a túto skutočnosť by si mal každý záujemca zvážiť sám.